

Till

2025-02-24

Naturvårdsverket

Generaldirektör Johan Kuylenstierna

Virkesvägen 2

120 30 Stockholm

2020 publicerade Naturvårdsverket "Nationell Förvaltningsplan för vildsvin". I denna anges att det övergripande syftet med planen är att "Den förväntade långsiktiga effekten av en aktiv vildsvinsförvaltning, är en hållbar och kontrollerad vildsvinspopulation där skador på gröda och mark samt trafikolyckor med vildsvin inblandade minskar."

Under pkt 6:1 1) "Resultatmål" anges att "År 2025 är antalet trafikolyckor med vildsvin inblandade färre än 3 000 per år."

Enligt statistik från Nationella Viltolycksrådet var antalet trafikolyckor med vildsvin under 2024 9 205 st. Detta är en dramatisk ökning med 55% bara sedan 2023 då antalet trafikolyckor med vildsvin var 5 928 st.

För att komma ner till under 3000 olyckor per år får vi gå tillbaka till 2011 då 2 647st viltolyckor med vildsvin rapporterades. År 2011 uppgick vildsvinsstammen enligt olika uppskattningar till ca 100 000 st. Uppskattningar gör nu gällande att stammen ökat till runt 400 000 st.

Med en så kraftigt ökande stam ökar inte bara trafikolyckorna utan vildsvinen utgör också en risk för Sveriges livsmedelsförsörjning, detta genom att vildsvinen sprider sjukdomar som t.ex. Salmonella Cholerasuis i naturen vilket riskerar att infektera vår tamgrispopulation. På samma sätt skulle en nyintroduktion av Afrikansk Svinpest (ASF) på vildsvin utgöra ett stort hot mot den svenska livsmedelsförsörjningen. Med en stor population av vildsvin ökar spridningsriskerna vid ett utbrott av ASF och påverkan på jakt och friluftaktiviteter i drabbade områden blir påtagliga. Dessutom ökar skadorna på jordbruksmark. SLU beräknade värdet av skadorna redan 2015 till 1,1 miljarder SEK. 2014 fanns ca 175000 vildsvin. Värdet av dessa skador uppgår idag enligt uppskattningar till 2 miljarder kronor per år. I Naturvårdsverkets viltförvaltningsplan sattes resultatmålet år 2020 att värdet av dessa skador skulle minskas till under 500 MSEK per år 2025.

För att nå målet med färre än 3000 olyckor med vildsvin i trafiken år 2025 behöver avskjutningen att öka. År 2023 var avskjutningen av vildsvin 105 010 st. Sannolikt behöver avskjutningen tredubblas för att Naturvårdsverket ska kunna nå målet med färre än 3 000 viltolyckor med vildsvin. Detta är också nödvändigt för att Sverige ska klara av sin livsmedelsförsörjning.

Vi har fall av Mul- och klövsjuka i Tyskland för första gången sedan 2011 inom EU. Mul- och klövsjuka är en mycket smittsam sjukdom som drabbar klövbärande djur, där vildsvin kan bidra till vidare spridning. Sjukdomen kan också spridas snabbt via vind i närområdet.

I Sverige samlar vi in avfall till avfallsstationer. Avfallet ligger i många fall öppet för vildsvin som har tillgång till avfallsstationerna. Vårt första utbrott av ASF orsakades sannolikt av vildsvin som ätit smittat matavfall. Vid bristande biosäkerhet kan avfallsstationernas verksamhet i princip liknas vid infektionsförsök med matavfall av vildsvinsstammen eftersom vildsvin tillåts härja fritt på många av landets avfallsstationer. Detta är inte samhällsekonomiskt försvarbart.

I en tid med stor osäkerhet i vår omvärld är det viktigt att säkerställa vår livsmedelsförsörjning. Vi behöver därför omgående:

- 1) Stängsla in och täcka över biologiskt avfall som hanteras på alla avfallsanläggningar omgående.
- 2) Övergå till en aktiv förvaltning av vildsvinen – inför skottpeng på vildsvin och sätt tydliga avskjutningsmål för varje län.
- 3) Begränsa all utfodring av vildsvin till att endast omfatta utfodring via åtel för jakt. Definiera vad som är åtel.
- 4) Se till att alla rastplatsers sopkärl töms och att nedskräpade rastplatser förses med sopkärl. Sopkärlen bör även vildsvinssäkras då de ej kommer att tömmas varje dag.

Palle Borgström, Förbundsordförande LRF

Johan Eriksson, Ordf Sveriges Grisföretagare

Magnus Därth, VD Kött och Charkuteriföretagen

Håkan Henrikson, VD Gård & Djurhälsan AB

Erik Lindahl, VD Lundens Djurhälsa AB